

Är det dags att skifta nyckel?

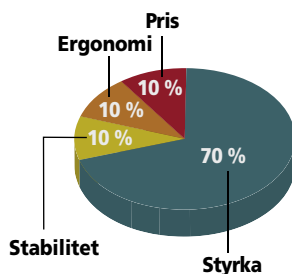
Så här testade vi:

Till detta test har vi valt 6 skiftnycklar med en längd på 20 cm (8 tum), som är en av de vanligaste längderna. För att testa dem spände vi fast en 15 mm stål-skruv i ett skruvstycke, vilket innebär att käftöppningen var 24 mm. Varje nyckel fick en ny skruv med raka, fina kanter. Därefter satte vi igång, först med vanlig muskelstyrka, sedan med hjälp av ett 50 cm förlängningsrör.

Styrka: Ett test av skiftnycklar innehåller inte lika många parameterer som test av en bormaskin. Det viktigaste är att skiftnyckeln är stark. Skaftets längd skall höra ihop med käftarnas styrka vilket innebär att du normalt inte skall kunna skada skiftnyckeln med muskelstyrka.

Stabilitet: Ställskruvens rörelse på axeln. Med precisionstillverkade käkar har vare sig skruv eller axel något glapp.

Ergonomi: Hur skönt är det att arbeta med skiftnyckeln?

VAD BETYDER TESTRESULTATET?

- 9-10: Riktigt bra.** Inget att anmärka på.
7-8: Mycket bra. Du får mycket för dina pengar.
4-6: Medel. Förnuftigt köp.
2-3: Dålig. Under medel, bör undvikas.
0-1: Usel. Låt bli – köp inte!

Skiftnyckeln, som finns i varje verktygslåda, kan med sina justerbara käftar greppa muttrar och skruvar med olika storlekar. J.P. Johansson ansökte i november 1891 om patent på en "ställbar skrufnyckel" och trots de 115 åren har utseendet inte förändrats så mycket. Men skiftnyckeln har plagierats ett otal gånger och det är svårt att se skillnad på bra och dåliga skiftnycklar. Därför testar vi.

Vi har valt sex skiftnycklar som påminner om varandra och utsatt dem för samma hårda prov. Ett prov som påminner om misshandling ...

NO NAME 8"

PRIS: 30 KR

Den liknar i alla fall ...

Trots att den är förvillande lik originalskiftnyckeln och ser gedigen ut, så undrar man: vad får man för 30 kr? Svaret är, när det gäller skiftnycklar: inte något du kan använda. Käften är sladdrig och skramlar. Ställhjulet drar fram käften i små hopp och det uppstod snabbt små märken i verktygsstålet trots att belastningen

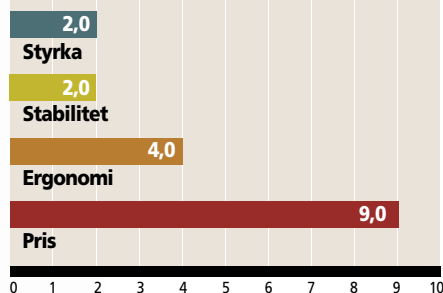
var svag. Denna skiftnyckel var den enda som inte höll greppet när smeden drag för hand.

Nästan alla byggvarukedjor, lågprisbutiker och varuhus säljer skiftnycklar – fast med olika namn. Vi påstår inte att alla billiga skiftnycklar är rena skräpet. Vi konstaterar bara att man inte kan använda verktyget som skiftnyckel och att det inte räcker att bara likna ...

Spindeln på den billiga modellen till vänster sticker ut långt när käftarna är långt från varandra. En detalj som verkligen försvagar styrkan på den rörliga käften.

TESTRESULTAT 2,9

DATA

Stål:	Uppgift saknas
Ytbehandling:	Uppg. saknas (kan skrapas av)
Spännvidd:	24 mm
Måttkala (käftar):	Ingen
Käftvinkel:	22,5°
Vikt:	241 g

KOMMENTAR: Köp den inte till dig själv, och köp den framför allt inte till någon släkting, en gör-det-självare eller någon du tycker om. Skiftnyckeln gör bättre nytta som nyckelring på ett hotell.

BILTEMA 8"

PRIS: 60 KR

Med 10 års garanti

Vi håller fortfarande till bland de billiga skiftnycklarna, men denna skiljer sig markant från andra billiga. Den har ett behagligt handtag av syntetmaterial. Ställskruv och spindel är stadiga med sitter inte perfekt. Biltema ger 10 års garanti mot material- och konstruktionsfel, men ingen garanti gäller om man förlänger hand-

taget med ett 50 cm rör. Och det kunde skiftnyckeln inte klara. Efter första försöket hade den rörliga käften fastnat och kunde inte rubbas. Utförandet är annars bra och skiftnyckeln håller fast muttern bra och tål maximal belastning för hand. Med andra ord ett bra köp när det gäller hobbyändamål.

www.biltema.se

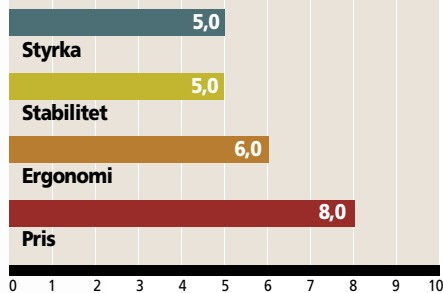

Gör Det Själv
**BRA
KÖP**

Upphängningshål finns på alla skiftnycklar i testet och det hade också en av de allra första modellerna. Biltema har gjort detta hål 16-kantigt och då kan bakänden användas som ringnyckel.

TESTRESULTAT 5,4

DATA

Stål:	Kromvanadium
Ytbehandling:	Matt/syntethandtag
Spännvidd:	26 mm (upplyst 30 mm)
Måttkala (käftar):	0-30 mm
Käftvinkel:	22,5°
Vikt:	295 g

KOMMENTAR: En acceptabel skiftnyckel som leverantören tar ansvar för. Och därför har nyckeln 10 års garanti. Det behagliga handtaget ger pluspoäng liksom ytbehandlingen som inte så lätt angrips av rost.

TOOLMATE 8"

PRIS: 145 KR

Nytänkande men baktung

När uppgiften är att undersöka vilka skiftnycklar som säljs, upptäcker man snabbt att nästan varenda modell bygger på Johan Petter Johanssons uppfinning. Vi hittade bara en som skiljer sig och det är Toolmate, som är ett rent nytänkande. Ställskruven har ersatts av ett skjutreglage som är in-

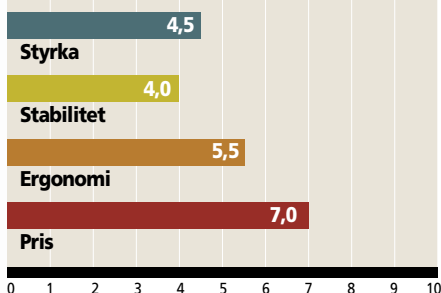
byggt på längden i handtaget. Det är en klumpig och tung skiftnyckel – ja, den allra tyngsta. Tillverkaren skall nog inte skryta med stabiliteten. Visserligen tålde käften handprovet, men med förlängningsrör fastnade käften och nu kan nyckeln bara användas som blocknyckel.

www.toolmate.info

Skjutreglaget ställer in käftöppningen. Det är nytänkande och ett bra försök. Men inte mer än det. Hålet för upphängning är utformat som en ringnyckel med 11 taggar.

TESTRESULTAT 4,9

DATA

Stål:	Uppgift saknas
Ytbehandling:	Liknar lack (skrapas lätt av)
Spännvidd:	25 mm
Måttkala (käftar):	0–25 mm
Käftvinkel:	22,5°
Vikt:	435 g

KOMMENTAR: Trots de kreativa tankarna har Toolmate inte bidragit med någon förbättring, knappt nog en förändring, av utseendet. Verktöget är klumpigt och tungt och kräver en del plats för att hanteras.

STANLEY DYNAGRIP 87-792

PRIS: 199 KR

Lätt och smidig

Stanley kan konkurrera med Bahco när det gäller skiftnycklar. Denna modell har t.ex. testet skönaste handtag. Ställskruven är lite större än på övriga modeller och det är en detalj som gör det oerhört lätt att justera käftöppningen på ett glidande sätt. Denna modell har både millimeter- och tummarkeringar under käftarna. Och tum-

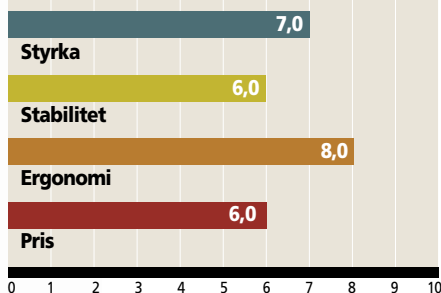
skalan beror säkert på att det är en amerikansk produkt. Spindeln sticker ut tämligen långt när käftarna är långt från varandra, och det är en nackdel när man vill använda mycket kraft för att lossa en mutter. Skiftnyckeln klarade smedens handkraft men kuggade runt när vi drog med förlängningsrör – dock utan att skadas.

Stanley, tel. 031-28 97 70
www.stanleyworks.dk

Skaflet har I-form med urstansningar som gör hela skiftnyckeln lätt utan att styrkan minskar. Med en vikt på 235 gram är detta testets lättaste skiftnyckel.

TESTRESULTAT 6,9

DATA

Stål:	Krom-vanadium
Ytbehandling:	Fosfaterad/rostskyddad
Spännvidd:	25 mm (upplöst 23 mm)
Måttkala (käftar):	0–25 mm och 0–1"
Käftvinkel:	22,5°
Vikt:	235 g

KOMMENTAR: Fin formgivning och stor styrka kännetecknar denna skiftnyckel, Stanley Dynagrip. Det är en lättviktare som ligger bra i handen och som lätt kan användas även om man har stora händer och kraftiga fingrar.

BAHCO 8071

Stark och hård klassiker

Den klassiska skiftnyckeln är från den gamla goda tiden, när en smed hade nävar stora som dasslock och huden var hård som läder. Då var det ingen som snackade ergonomi, greppvänlig yta eller behaglighet. Därför får skiftnyckeln inget toppbetyg när det gäller ergonomi. Den gråsvarta ytan är fosfaterad – en kemisk process som förseglar

stålet och ger rostskydd mot fukt från handsvett, men skyddet duger inte om du glömmet skiftnyckeln ute i regn. Skiftnyckeln huvud är vinklat 15 grader som är perfekt vid dragning av 6-kantiga muttrar. Ställskruv, spindel och käftar är superstabila. Det var inte möjligt att skada denna skiftnyckel – trots försök.

Bahco Verktyg, tel. 0171-47 82 00
www.bahco.com

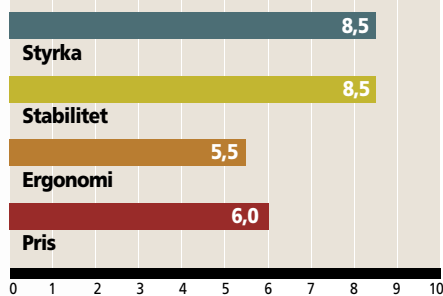

Graverade mått.

Skiftnycklar från Bahco har en millimeterskala som har graverats in under käftarna. Den mycket tydliga skalan gör det lätt att ställa in önskat mått.

PRIS: 199 KR

TESTRESULTAT 7,9

DATA

Stål:	Krom-vanadium
Ytbehandling:	Fosfaterad/rostskyddad
Spännvidd:	27 mm
Måttkala (käftar):	0–27 mm
Käftvinkel:	15°
Vikt:	254 g

KOMMENTAR: Det var inte överraskande att Bahcos skiftnyckel är av bra kvalitet. De mycket exakta käftarna griper lika lätt, säkert och stadigt fatt runt en liten mutter som en stor maskinbult. Vi kan inte annat än att rekommendera denna skiftnyckel.

BAHCO 9071, 8"

Stark och mjuk klassiker

Denna skiftnyckel, som har modellnummer 9071, är faktiskt identisk med modell 8071 (ovanför) bortsett från det termoplastiska komforthandtaget. Och det blir just handtaget som gör utslaget i detta test. Styrkan är i topp och hela testet klarades med bravur. Och Bahco ger ju dessutom livstids garanti. Ja, det är en sanning med modifikation. En sliten skiftnyckel,

som har använts i många år, ersätts naturligtvis inte om den går sönder. Och du kan inte räkna med att få en ny om du har misshandlat din skiftnyckel genom att förlänga skaftet eller köra över den med en ångvält. Nej, naturligtvis inte, men Bahco ger en garanti som omfattar material- eller tillverkningsfel under verktygets normala livslängd.

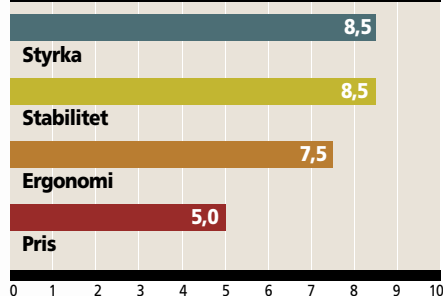
Bahco Verktyg, tel. 0171-47 82 00
www.bahco.com

Stor i käften. Skiftnycklarna från Bahco har testets största spännvidd (käftöppning) och greppar över 27 mm muttrar. De sista millimetrarna kan vara viktiga när man drar åt stora muttrar och skruvar.

PRIS: 225 KR

TESTRESULTAT 8,1

DATA

Stål:	Krom-vanadium
Ytbehandling:	Fosfaterad (n. mjukt handtag)
Spännvidd:	27 mm
Måttkala (käftar):	0–27 mm
Käftvinkel:	15°
Vikt:	295 g

KOMMENTAR: För de allra flesta hemhantverkare är risken större att skiftnyckeln glöms, försvinner eller kommer bort på annat sätt än att den slits upp. Priset är högt men du får ett kvalitetsverktyg som håller livet ut.